

Sygn. akt III AUa 935/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Staśkiewicz
Sędziowie:	SSA Grażyna Szyburska-Walczak (spr.) SSA Stanisława Kubica
Protokolant:	Katarzyna Sypień

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2013 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku L. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o emeryturę

na skutek apelacji L. P.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

we Wrocławiu

z dnia 5 kwietnia 2013 r. sygn. akt IX U 757/12

o d d a l a apelację.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 kwietnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. odmówił L. P. prawa do emerytury, gdyż nie udowodnił on 15 lat pracy w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Od decyzji tej wnioskodawca złożył odwołanie.

Wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2013 r. Sad Okręgowy we Wrocławiu odwołanie wnioskodawcy oddalił.

Sąd ten ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca L. P., urodzony dnia (...) z zawodu tokarz, na dzień 1 stycznia 1999 r. posiada udowodniony okres składkowy w wymiarze 29 lat, 7 miesięcy i 23 dni, w tym okres pracy w warunkach szczególnych od 24 sierpnia 1975 r. do 7 marca 1987 r. w wymiarze 11 lat, 6 miesięcy i 15 dni.

W okresie od 21 września 1992 r. do 30 kwietnia 1994 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Państwowym – (...) Oddział w K. na stanowisku dowódcy warty ochrony w lotniska w pełnym wymiarze czasu pracy.

W okresie od 1 maja 1994 r. do 12 kwietnia 2003 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) SA w K. Oddział w P. Międzynarodowy Port Lotniczy K. w P. na stanowisku dowódcy warty SOL, starszy wartownik (...) w pełnym wymiarze czasu pracy.

Lotnisko w/w okresie obsługiwało samoloty cywilne i wojskowe.

Do obowiązków wnioskodawcy jak i pozostałych pracowników zatrudnionych w ochronie lotniska należało pilnowanie samolotów na płycie lotniska, kontrola pasażerów na elektronicznych bramkach, kontrolowanie pomieszczeń samolotów, pojazdów wjeżdżających na teren lotniska, pracowników, samochodów na parkingach, ochrona lotniska i VIP-ów. Wnioskodawca pełnił służbę w pełnym umundurowaniu, był uzbrojony, nosił paralizator, broń, kajdanki i pałkę typu (...). Do obowiązków wnioskodawcy jak o dowódcy warty należało również "przeprowadzanie zmian", kontrolowanie wartowników. Na stanowisku dowódcy warty wnioskodawca pracował przez okres 6 lat. Pracownicy korzystali ze stoperów do uszu, z uwagi na duże natężenie hałasu na płycie lotniska.

Praca wykonywana była w systemie czterozmianowym, po 3-4 osoby na jednej zmianie trwała od 7.00 do 19.00 a następnie od 19.00 do 7.00, była wykonywana również w soboty, niedziele i święta. Po służbie nocnej były dwa dni wolne.

Praca nie była wykonywana w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Przy tym żaden ze współpracujących z wnioskodawcą pracowników nie otrzymał świadectwa pracy w szczególnych warunkach.

Pismem z dnia 19 marca 2013 r. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Departament Ubezpieczeń Społecznych wyjaśniło, że za pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze uznaje się zgodnie z art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153. póź. 1227. z późn. zm.) m.in. żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy Policji. Urzędu Ochrony Państwa. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Agencji Wywiadu. Służby Kontrwywiadu Wojskowego. Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu. Służby Celnej, Służby Więziennej i Państwowej Straży Pożarnej, uprawnionych do emerytury na podstawie § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników(...). Straż Graniczna utworzona została w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 października 1990r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r.. Nr 116. póź. 675. z późn. zm.). Formacja ta stosownie do art. 1 ust. 2 pkt a) lit. c tej ustawy - odpowiada za ochronę i zabezpieczanie lotnisk na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz.U. z 2012 r., poz. 933. z póź. zm.).Funkcjonariusze Straży Granicznej podlegają Ministrowi Spraw Wewnętrznych. Okres ich służby - zgodnie z art. 82 tej ustawy – traktuje się jako pracę w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Służba ochrony lotniska (SOL) - w rozumieniu art. 2 pkt 21 ww. ustawy Prawo lotnicze - jest natomiast wewnętrzną służbą ochrony lub specjalistyczną uzbrojoną formacją ochronną działającą na podstawie ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (D.U. z 2005 r. Nr 145. póź. 1221. z późn. zm.), podlegającą zarządzającemu lotniskiem i wykonującą jego zadania w zakresie kontroli osób, bagażu, ładunków, poczty, zaopatrzenia pokładowego i zaopatrzenia portu lotniczego, przepustek, dostępu do stref zastrzeżonych lotniska (art. 186 b. ust. 5 ustawy Prawo lotnicze).

Kompetencje służb ochrony lotniska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa sytuują je jako podmiot o uprawnieniach ograniczonych tylko do takich czynności, jakie nie są ustawowo zastrzeżone dla Straży Granicznej lub Policji (art. 186 b ust. 7 ustawy Prawo lotnicze)

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za nieuzasadnione. Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na uznanie okresu pracy wnioskodawcy od 21 września 1992 r. do 30 kwietnia 1994 r. w Przedsiębiorstwie Państwowym (...) Oddział w K. oraz od 1 maja 1994 r. do 12 kwietnia 2001 r. w Międzynarodowym Porcie Lotniczym K. w P. jako pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wnioskodawca nie spełnia przesłanek do uzyskania prawa do świadczenia emerytalnego w obniżonym wieku emerytalnym, a zatem zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego złożył wnioskodawca, domagając się jego zmiany i przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Zarzucił, że emerytura winna mu zostać przyznana z uwagi na fakt pracy w służbach mundurowych. Podkreślił, że w spornym okresie wykonywał pracę w dużym natężeniu hałasu, przekraczającego dopuszczalny poziom decybeli, przez 12 godzin dziennie. Wnioskodawca spełnia przesłanki do uzyskania praw do świadczenia.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja nie jest zasadna.

Wnioskodawca urodził się lutego 1952 r.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem w stanie prawnym obowiązującym do 31.12.2012 r. (ust. 2).

Z kolei po myśli art. 32 w/w ustawy w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze ubezpieczonemu urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura, jeżeli osiągnął wiek emerytalny (60 lat) oraz posiada 25 – letni okres zatrudnienia, a w tym, co najmniej 15 lat okresów pracy w warunkach szczególnych wymienionej w Wykazie A, stanowiącym załącznik do powołanego rozporządzenia. Praca w szczególnych warunkach musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył wykazania przez wnioskodawcę wymaganego powołanym przepisem stażu 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy odmówił zaliczenia do stażu pracy w warunkach szczególnych od 21 września 1992 r. do 30 kwietnia 1994 r. w Przedsiębiorstwie Państwowym (...) Oddział w K. oraz od 1 maja 1994 r. do 12 kwietnia w P. Międzynarodowy Port Lotniczy K. w P. w służbie ochrony lotniska.

Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego uznał, iż brak podstaw do doliczenia wymienionych okresów do stażu pracy w warunkach szczególnych. Stanowisko to Sąd Apelacyjny podziela.

Wnioskodawca podnosił, że praca wykonywana przez niego w wymienionym okresie stanowi pracę wymienioną w art. 32 ust. 3 pkt.6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a ponadto była to praca wykonywana w ponadnormatywnym hałasie.

Wnioskodawca w spornym okresie pracował w służbie ochrony lotniska (SOL), na stanowisku dowódcy warty, starszego wartownika, dowódcy warty.

Powoływany przez wnioskodawcę art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w ust. 3 pkt. 6 stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze uważa się żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Celnej, Służby Więziennej i Państwowej Straży Pożarnej;

W myśl powyższego przepisu, praca w służbie ochrony lotniska nie jest zatem uznawana za zatrudnienie w szczególnym charakterze.

Praca w służbie ochrony lotniska na zajmowanych przez wnioskodawcę stanowiskach nie stanowi pracy w szczególnych warunkach także w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

Zgodnie z wykazem A Działem VIII pkt. 12, stanowiącym załącznik do wskazanego Rozporządzenia, za pracę w warunkach szczególnych uważa się prace na statkach żeglugi powietrznej oraz prace związane z bezpośrednią obsługą samolotów na płycie lotniska.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na uznanie, że tego rodzaju prace wnioskodawca wykonywał.

Wnioskodawca pracował na stanowisku dowódcy warty ochrony lotniska, dowódcy warty SOL, starszego wartownika. Do jego obowiązków należał pilnowanie samolotów na płycie lotniska, kontrola pasażerów na elektronicznych bramkach, kontrolowanie pojazdów wjeżdżających na teren lotniska, pracowników, samochodów na parkingach, ochrona lotniska i VIP-ów. Nie była to zatem praca związana z bezpośrednią obsługą samolotów na płycie lotniska.

Niewątpliwie wnioskodawca był narażony przy wykonywaniu niektórych wymienionych czynności na hałas, jednak w myśl przepisów rozporządzenia, które należy wyklądać ściśle, wyłącznie praca polegająca na bezpośredniej obsłudze samolotów na płycie lotniska, wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, stanowi pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu Rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r.

W związku z powyższym nie można uznać, iż wnioskodawca w spornych okresach wykonywał pracę uprawniającą do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Nie zaliczenie wnioskodawcy wymienionego okresu do prac wykonywanych w szczególnych warunkach uniemożliwia przyznanie wnioskodawcy świadczenia emerytalnego na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację wnioskodawcy jako bezzasadną.

R.S.